

Heemskerk, 25 mei 2021

Betreft: Antwoord op brief 210503 (stand van zaken Indonesië-dossiers)

Beste Liesbeth,

Dank voor je brief. Meerdere malen heb ik tegen je gezegd dat als jij er niet was geweest, de slachtoffers niet geholpen waren en wij nooit zover zouden zijn gekomen. Als mensen beweren dat jij het voor het geld doet dan veeg ik dat altijd meteen van tafel, ook als ik geïnterviewd wordt zeg ik dat. (Helaas wordt dat nooit opgeschreven door de journalisten die mij interviewen.) Steeds weer benadruk ik dat je nul euro hebt gevraagd destijds. Ook vertel ik dat jij op eigen kosten tien dagen met ons bent meegegaan naar Rawagede en Sumatra waar Anna Jonkhoff gezellig van de partij was.

In je brief lijkt het alsof dit alles een persoonlijke kwestie is tussen jou en mij. Je laat in ieder geval duidelijk merken dat jouw gekwetste gevoelens zwaar wegen in het afwijzen van slachtoffers. Dat je geen tijd meer hebt klinkt als een uitvlucht, je hebt het namelijk altijd druk gehad. Het gaat niet om ons en hoe onze relatie de afgelopen tijd is verslechterd, het gaat om de grofste schendingen van de mensenrechten van de eerste orde, 400 jaar racistische verdeel en heers door middel van het Nederlandse koloniale systeem. Dat heeft niets met politiek te maken maar met onrecht dat moet worden rechtgezet. Als zestienjarige kreeg ik te horen "jullie Indonesiërs zijn terroristen, extremisten en rampokkers" en ook dat Sukarno een collaborator is.

In de eerste rechtszaak over Rawagede noemde je in het pleidooi dat het boek 'Verboden voor honden en inlanders' al heel lang op je bureau lag dat zei toen tegen de rechters. Je zei ook dat als je mij niet was tegengekomen je dit allemaal niet had geweten, je noemde mij een lopende encyclopedie. Dit gebrek aan kennis over kolonialisme en racisme gaat maar door. Vandaag de dag wordt iemand als Jan Pieterszoon Coen nog steeds verheerlijkt met de expositie 'I Love Banda.' Stel je voor dat een Duitser een fotoserie maakt met de titel 'I Love Westerbork'!? En dan de koloniale NOS die kopt: 'Film over Nederlands-Indië toont de bloedige achterkant van goede bedoelingen'. Kortom: Nederland is en blijft een koloniaal, racistisch land, ook na alle rechtszaken die wij hebben gevoerd. Recentelijk is er zoveel aandacht voor de film 'De Oost', zelfs een open brief van de dochter van Westerling. Maar niemand die uitlegt dat onze stichting de slachtoffers vertegenwoordigt van de gruwelijke acties die in de film te zien zijn. Willem Frank de Nood, redacteur bij de Nieuws BV, mocht op radio 1 zijn licht laten schijnen op de vraag of Westerling nu een schurk of een held was. Ze lieten een kort fragment van Piet De Blaauw zien van dhr. Monji en mij op Suppa, zonder de context of onze namen te noemen. Steeds wordt gesproken alsof het land van Nederland is.

Dat nu alleen de zaak van Lambogo gewonnen is zou je toch aan het denken moeten zetten over de hele rechtsgang. Hoe onrechtvaardig is het dat de staat hiermee wegstapt? Waarom hoor ik je niet over de manier waarop koloniale (Europese) wetten onterecht worden toegepast op mensen die in die tijd niet eens als mensen werden beschouwd. Steeds wordt er gepraat alsof de Nederlandse bezetting van Indonesië maar normaal was. Juist juridisch liggen hier mogelijkheden. De hele koloniale wetgeving gaat niet uit van gelijke

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U. Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.

mensenrechten.

Je hebt je jarenlang ingezet voor de slachtoffers, waardoor ik lang heb gedacht dat je een van de weinige Nederlanders was die tenminste begreep waar ik tegen streed. Ik dacht dat je heilige huisjes omver zou werpen om nieuwe wegen uit te proberen.

Waar ik het meest moeite mee heb is dat je meegaat in het koloniale principe van 'extreem geweld.' De rechtszaken hebben dit principe zichtbaar gemaakt en we hebben laten zien dat het nog steeds wordt gebruikt om de bezetting goed te praten. Maar het is nooit mijn bedoeling geweest om in deze redenering mee te gaan. Net als de rechtbank praat je alsof het geweld van Nederlandse militairen tegen gewapende Indonesiërs 'legitiem' was en dat alleen het geweld van Nederlandse soldaten tegen Indonesische burgers onacceptabel was. En dan ben je beledigd dat ik dat koloniaal noem? Er is geen ander woord voor! Hoe vaak heb ik niet de vraag gesteld waar Nederland het recht vandaan haalde om een gebied dat 18.000 kilometer verderop ligt als bezit te beschouwen? Als ik je aan de telefoon had dan gaf je mij gelijk maar was je wel eerlijk dan? Je hebt het Nederlandse systeem (de staat en de rechtbank) hier nooit op aangesproken. Integendeel, je accepteert het en praat net zo goed over 'extreem geweld'.

Op die basis zeg je nu: "sorry Jeffry, sorry Indonesische slachtoffers, ik kan niets meer voor jullie doen."

Het is niet dat je niet weet hoe ik er in sta. Ik heb mijn op- en aanmerkingen aan het PDF van het vonnis toegevoegd. Terug te vinden onder bestandsnaam '12-1165+14-96+14-653+14-1020+14-1021_Jeffry'. In 2017 heb ik dat ook gedaan in het WORD-bestand met de naam 'Vonnis Achmand_verloren vanwege overschrijden redelijke termijn_Jeffry'. Daarnaast is er mijn brief aan de rechtbank van december 2019.

Wat betreft de opinie van Marjolein in the Jakarta post, ik kan niet anders dan het met haar eens zijn, omdat ze heel goed uitlegt wat er zo koloniaal is aan het idee van 'extreem geweld'. Hier moet over gesproken worden!

Helaas heb ik moeten constateren dat vanaf het moment jij niet meer direct bij de zaken betrokken bent, het flink bergafwaarts is gegaan. Ik heb je dat telefonisch laten weten, je zei toen nog dat Brechtje nu eenmaal anders werkt. Het kwam op mij over dat je me gelijk gaf.

Hoewel je in je brief schrijft dat je er begrip voor hebt, lees ik dat je mij 'gefrustreerd' noemt, dat mijn 'gefrustreerdheid' tot een 'vertrouwensbreuk' heeft geleid waardoor je nu niet verder wil. Dit is een omkering van zaken. Kennelijk had jij al voor jezelf besloten, zonder overleg met de slachtoffers die jij vertegenwoordigt, dat jij wel klaar was met rechtszaken voeren tegen de staat. Terwijl, wij zijn daar helemaal niet klaar mee!

Weet je nog in de zaak van de Indonesië-weigeraars dat de Hoge Raad zei dat dit iets was voor de politiek? Ik vind, in al deze rechtszaken had de rechtbank moeten aangeven dat zij niet geschikt zijn om de zaken van Indonesische slachtoffers rechtvaardig af te handelen, omdat de wetten koloniaal zijn. Ze hadden moeten pleiten voor een Nederlandse variant van de Neurenberg processen. Het gaat er dus niet om dat ik op meer had gehoopt. Nederland is fout, punt, er is geen komma. Blijkbaar mag ik dat niet zeggen omdat Nederlanders hun witte onschuld in stand willen houden.

Je brief laat mij zien dat je persoonlijk geraakt bent, je zegt dat je je niet herkent in 'de beschuldigingen'. Ten eerste, heb ik jou niet beschuldigd, ik leg alleen uit hoe de vork in de steel zit en wat koloniaal is aan de rechtsgang. Daarbij komt, in de strijd tegen een koloniaal systeem, zijn standpunten *altijd* persoonlijk. Iedereen heeft namelijk een keuze en die keuze heeft gevolgen. Je bestrijdt het systeem of je gaat er in mee. Het is zo persoonlijk als de

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U. Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.

mensen die door Nederland zijn vermoord en waarvan de staat nu de bewijzen in twijfel trekt. Het is al net zo persoonlijk als Nederlandse media die jouw naam noemen in artikelen over de rechtszaken en mijn naam en die van de stichting negeren, waardoor de indruk is ontstaan dat jij de initiatiefnemer bent. Natuurlijk, jij kunt er niet aan doen dat Nederlandse media zo racistisch zijn dat ze eerder luisteren naar een witte vrouw die niet zo hard praat als ik, een Indonesiër, maar je kunt er wel tegenin gaan en er wat van zeggen.

Ook heb je vaker uitspraken gedaan dat de staat zich geen zorgen hoefde te maken over veel claims omdat die er volgens jou niet zouden komen. Terwijl jij toch helemaal niet kunt weten wat 270 miljoen Indonesiërs willen? Het kan best zijn dat de Nederlandse staat nog eens een claim ontvangt vanuit Indonesië voor alles wat ze tijdens de koloniale bezetting hebben geroofd. De staat is hier wel degelijk bang voor, en ik denk terecht. In ieder geval, ben je als advocaat niet degene die voor slachtoffers beslist. Wel kan jij als advocaat zaken afwijzen zoals je nu doet.

En ik moet zeggen, het valt mij van je tegen dat je je kennelijk zo beledigd voelt dat je het niet eens kunt opbrengen om verder te communiceren. Het laatste wat ik van je hoorde was een whatsapp met het bericht over de motie van Sjoerdsma, met daarachter alleen een uitroepteken. Toen ik je belde met mijn andere nummer nam je niet op en toen ik een sms stuurde antwoordde je niet, terwijl je voicemail daarom vraagt. Het lijkt net of ik nu ineens een tweederangs burger ben geworden. Als je mij belt neem ik fatsoenlijk op. Afgelopen 19 februari schreef je nog dat je helaas niets meer kan doen als het gaat om de kwestie van de redelijke termijn, terwijl je mij later een app stuurt met alleen een uitroepteken. Het is bitter voor de slachtoffers dat jij hen nu onder de noemer 'nieuwe zaken' plaatst.

Wij verzoeken je vriendelijk, doch dringend, de zaken die eerder al zijn ingediend (en dus feitelijk geen nieuwe zaken zijn) aan te melden voor de regeling. Dit betreft ook de zaak van de weduwen Mari, Tari, Tija en Ida.

In 2018 heb je met o.a. de kinderen van Rawagede gesproken en wij hebben een lijst samengesteld van hen die onder de 500 namen vallen. Wat betreft het argument dat er toentertijd niet genoeg bewijs was, wij kunnen alsnog vragen om aanvullende bewijzen. Los daarvan vind ik dit bij uitstek een voorbeeld van hoe koloniaal het systeem nog steeds is. Nu zijn het de slachtoffers die met bewijzen moeten komen over hun burgerlijke status tijdens de koloniale tijd, terwijl de Hoge Raad concludeerde dat de administratie van het Nederlandse regime niet accuraat was. Op deze basis worden hun zaken afgewezen. Het kan toch niet zo zijn dat een weduwe nu niet geloofd wordt terwijl het koloniale systeem haar gegevens niet bijhield? De rechtbank is ervoor om deze juridische onjuistheden aan te kaarten. En of we nu succes boeken of niet, het is een manier om dit alles te agenderen, zonder rechtszaken wil men in Nederland toch niet luisteren.

Verder wil ik je nog in herinnering brengen dat de vader van mevrouw Paturusi als vaccinateur een ambtenaar was in dienst van het koloniale regime. Je bent daarvan op de hoogte. De rechtbank heeft de plicht om te onderzoeken wat haar vader verdiende. Maar nee, er wordt gewoon een formule op los gelaten, waardoor er belachelijk lage bedragen als € 123,48 worden toegekend.

Nog iets, de rechtbank laat ook na om expliciet het KNIL te noemen. Ze spreken over 'Nederlandse militairen' in het algemeen alsof daar geen verschil was. Op die manier doet de rechtbank aan geschiedvervalsing en wij moeten daar niet in meegaan.

De redelijke termijn is geen goedbedoeld gebaar, de Nederlandse staat heeft nooit goede bedoelingen. Sterker nog Indonesia heeft 103 miljard euro aan Nederland betaald! Hoe kan je dan nog steeds in de welwillendheid van de staat geloven? Hetzelfde geldt voor de uitspraak van jouw koning in maart 2020 met zijn excuus voor 'extreem geweld', alsof er gewoon geweld bestaat en alsof dat normaal is. De rechtbank is er voor om al deze

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U. Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.

onrechtvaardige zaken aan te kaarten. Het is bespottelijk dat er achteraan gegaan moet worden dat de staat hun schadevergoedingen laat op zich wachten waar je mee eens bent.

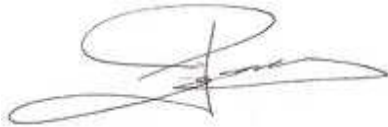
Op 17 september 2020 belde je, ik was toen in Dordrecht, we hebben lang gesproken over de onderwerpen. Je zei dat je het met mij eens was en dat je ook vond dat man en paard genoemd moesten worden. Je zei letterlijk dat ik het Bali dossier kan doorsturen. Kennelijk zag je verdere samenwerking toen nog wél zitten. En nu laat je ons ineens als een baksteen vallen?

Laat ik duidelijk zijn, dit alles gaat niet om mij of om jou, het gaat om de slachtoffers die in het koloniale racistisch bezettingssysteem geen rechten hadden.

Op het eind van je brief stel je de vraag of ik denk dat het nog mogelijk zou zijn als jullie de zaken in goed overleg behandelen. Je legt de bal dus bij mij. Maar die vraag moet je niet aan mij stellen maar aan jezelf. Mijn standpunten zijn duidelijk en ik heb altijd aangegeven dat ik verder wil procederen. Echter, vanaf eind 2018 heb jij gedacht dat het einde van de rechtszaken in zicht kwam. Dit is precies het punt waarover we van mening verschillen. Blijkbaar, zonder de slachtoffers te raadplegen, heb jij besloten dat het mooi is geweest en dat jij het hierbij wil laten.

Ik wil de vraag dus aan jou stellen: zie jij nog kans verder te gaan en een grotere stap te maken om de staat en de rechtbank met hun koloniale wetten te confronteren? Verder graag antwoord op de boven genoemde vragen.

Vriendelijke groet,

Jeffry M. Pondaag

K.U.K.B. stichting gevestigd te Vroegeling 3 1964 KP Heemskerk, Nederland.

www.kukb.nl T. +31 (0) 6 38613795 jeffry@kukb.nl

**Rekeningnummer 13.19.28.341 Heemskerk (Rabobank). IBAN NL57 RABO 0131 9283 41. BIC (Swift) RABONL2U.
Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr. 34271716.**